

La Nació

Setmanari Socialista Català

Redacció i Administració: Canuda, 14, pral.

El XLVI aniversari de la proclamació, a París, de la "Commune" La gran revolta

LES institucions burgeses han tergiversat de tal manera el sentit de la història, que, àdhuc fets que ens són contemporanis, han sigut impudicament desvirtuats i desennoblida la seva significació pels cronistes a sòu de les decadentes organitzacions socials.

El fet de la proclamació de la *Commune*, ocorregut a França fa quaranta sis anys, aquella revolta del poble de París que no es resignava a seguir la definitiva i vergonyosa caiguda de l'Imperi, i que barrava la entrada de la capital espiritual del món als qui, subjugats per ambicions imperialistes, havien portat el poble a la mort i a la deshonra, també necessita ja reivindicar-se de les imputacions deslleials que li han sigut llançades al damunt.

El feld-mariscal comte de Moltke, en la seva història de la guerra franco-prussiana, dedica, cap a les darreries del seu llibre, unes paraules al moviment comunista esclatat, a París, el 18 de març de 1871. «En el mateix moment que França es veia novament lliure a costa de penosos sacrificis, sorgia de la seva pròpia nació—diu—un enemic de la pitjor mena: la *Commune* de París». I, a seguit, amb una repugnant altivesa de vencedor, afegeix que les tropes alemanyes, apostades encara davant de París, després d'haver-hi fet la entrada triomfal a que els donava dret les convencions de pau, haurien aviat donat compte del moviment insurreccional, si no els en hagués deturat una resta de dignitat que els privava de ficar-se en els afers interiors del país vençut.

La significació conscient de la revolta comunista és difícil d'establir; barreja de patriotisme exacerbat per l'odi als culpables de les desfetes de Sedàn i de Metz, especie d'ergull napoleònic, confós amb l'aversion a les dignitats de la monarquia, rastre del pas de la Revolució que es destacava en els nous moments d'oprobri, i, encare, espurnes primerenques de una inquietut social que anunciava la seves futures exigències: tot això es descobreix en l'alçament comunista. Per altra part, és possible que Mac Mahon i Moltke—els cabdills de l'imperialisme francès, l'un, que s'enfonsava

l'any 1871, i de l'imperialisme alemany, l'altre, que avui s'enfonsa—, que acabaven de fer-se la guerra, és sentissin, tot de cop, sentimentalment units per a combatre un enemic veritablement perillós per a la França? La cavallerositat dels vencedors podia ésser tan generosa?

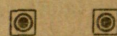
Si només per aquests indicis poguessim judicar el moviment comunista, deuríem haver d'aturar-nos a pensar quin devia ésser el perill real d'aquell alçament, que fes possible una conciliació veritablement sospitosa si no havia d'anar encaminada a defensar-se de un enemic en el qual s'hi vegés la possibilitat de una major força que la de una ciutat insurreccionada. No era solament contra París, alçat en rebel·dia, que el mariscal Mac Mahon aprestava les seves forces, i que el feld-mariscal Moltke gloriava de no gosar-hi dirigir les seves; era contra quelcom més íntim i més menaçador: era contra aquella voluntat popular, que, fos de una manera brusca, violent i sense esma, es rebel·lava contra els poders constituïts, per sancionar, de una manera inflexible, de una manera sanguinària, les seves culpes. El que davant de París conciliava les forces irreconciliables, era el sentiment de conservació, era la por.

El proletariat de París consagrava novament a la ciutat com a capital de la França; capital, en el sentit de nucli ciutadà que té una voluntat i una consciència difícils de vèncer, perquè es troben transfoses en tots els seus elements individuals; que amb heroisme i amb sacrifici, si és precís, sab fer ostensible, per a tota la nació, el signe de la conducta que dicta haver-se de seguir la dignitat imposterable del poble; que sab esborrar amb un gest generós de revolta, allò que les generacions futures haurien de considerar com un afront.

Socialistes catalans: Porteu LA NACIÓ a la fàbrica, al treball, a tot arreu on pugui guanyar-se un home per a les nostres idees. Que la veritat sia coneguda i emmeni la voluntat del poble

El poble que compta amb una capital així, pot ésser feliç en la consideració dels seus destins, perquè s'ha de sentir emparat per un optimisme, la raó del qual ha de veure confirmada a través dels moments més tristos de la seva vida.

La *Commune*, de París, és, en mig de la desfeta del darrer imperi francès, el gest violent de la França que es salva. I, a través d'aquesta matització nacional, és la protesta desesperada del proletariat que es rebel·la contra les institucions que per viure necessiten nodrir-se de la seva sang; és el crit de fidelitat de la generació de la segona meitat del segle XIX a les generacions, lliberadores, de la Revolució; és l'impuls de la humanitat que es va redimint de la esclavitut, conquerint una nova posició a les forces enemigues. Es, acolorada amb la rojor dels incendis parisencs, l'aurora de la etapa socialista, en la vida eterna de la humanitat.

La burgesia al temple

DURANT una colla de dies, les esglésies de la nostra ciutat s'han vist concorregudes per una gran multitud que hi ha acudit, com qualsevol ciutadà a un miting, per a oir la paraula dels predicadors del credo cristià. Missioners vinguts de molts indrets, han predicat el llur pensament, discursos de propaganda de les llurs doctrines.

Respectant, jo, totes les creences, he volgut conèixer el que anava a predicar-se i que amb tanta propaganda s'anunciava. I com un pelegrí creient, amb santa resignació, vaig anar seguint esglésies i escoltant discursos, amb el mateix respecte i atenció, encare que no amb el mateix recolliment, de un devot cristià.

Si tingués d'anar retraient la serie de coses que durant aquests dies he sentit, no n'hauria pas pas amb tot el periòdic. Des del

que qualificà de besties als no creients, fins el que digué que la gent no té dret a divertir-se i que els que van al cine *hi van per la verdura*, hi hauria tema suficient per a escriure durant tota una setmana. Però no tenim pas el propòsit de posar en evidència als predicadors de les missions, no; volem, solament, remarcar el concepte que del problema social exposà un missioner, a la sessió precisa que es recomanava l'assistència de obrers: les vuit del vespre.

El tema era «El problema social». La església, la de Mont-Siò, molt concorreguda, i l'orador, jovenàs. M'imaginava, jo, que el missioner faria relluir els principis justiciers del primer socialista: Crist. Naturalment que calia tenir en compte la idiosincràcia de l'element catòlic que té un concepte invers de la llibertat i de la justícia, ja que desconeixedor, en general, de la doctrina que professa, només creu, però no pensa. Més era d'esperar que les ansies emancipadores de l'obrer, que són l'eix per on giravolta la gran màquina humana, foren justificades per aquell sociòleg; no, amics, era un apòstol de Crist que predicava el que Crist no havia afirmat mai.

Escoltant a aquell home i observant el gran nombre de obrers que l'escoltaven, hom s'imaginava trobar-se als salons del Foment i que en Graell donés una conferència als obrers, fent-los-hi veure que el patir fam és signe de la possessió de una gran riquesa... en lletres protestades. Concebim que hi hagin els apòstols de l'ordre, però no els de la fam d'altri; entenem que si la igualtat entre els homes, que Crist predicava, la troben fòra de temps i de lloc, els actuals catòlics, la rectificuin; però trobem molt poc formal predicar contra la mateixa doctrina que diuen defensar.

Plantjava, el missioner, el tema, de una faïç tan utòpica, que feia somriure al més fervorós creient.

Deia, l'home, que el treball humà representa una tan gran riquesa, que no hi ha ningú que pugui pagar-la; el que l'obrer reb del patró, com a pagament del seu treball, és una minça part del seu valor; però no per això perd res l'obrer, ja que déu, més justicier, li abona, en compte corrent, aquella riquesa que el patró deixa d'abonar-li.

I refermant-se, el frare, en aquesta definició, aconsellava pau i ordre als obrers, sobretot ordre. Ja vindrà un dia que déu saldarà el compte corrent, i, allavors, la felicitat serà arribada; però, ah!, que aquestes riqueses pendents no són coses materials: ni pa, ni vi, coses espirituals, només, que, segons el missioner, engreixen més que no pas la vianda. Serà a l'altre món que trobarem tant de tresor; ara com ara hem de patir fam, encare que hi hagi qui roti de fart.

La sociologia del missioner resultava tan corcada com les velles teories; no hi havien en les seves paraules altra cosa que injustícies; el poble ha de patir fam fins que vingui déu i li saldi el compte. Mentretant, no hi fa res que sofreixi, puix tot, en ell, demà serà felicitat.

Oint tants disbarats, recordavem a un pedant polític, miserable fabricantet, que, mentre afirma que ell, predicant justícia, fa adeptes per a la seva política, en la fàbrica que té a Moia, explota indignament els obrers.

El missioner sociòleg predicava pensant en la burgesia que li broda la casulla i se li apropa al confessional. Ni una paraula justa eixí dels seus llavis; ni un mot de crítica contra la opulència, a la que tant combaté Crist. Era un burgès, amb hàbit francès, que pregava als seus que no li demanessin una peseta més de jornal; era el temple convertit en el Foment; eren els faritzeus invadint l'ara sagrada.

Aquell home escampava la mentida, afirmant que a Nord-Amèrica hi ha una llei que obliga als obrers a anar a missa el diumenge; era un clerical ignorant, que afirmava una més grans extravagancies, per a allunyar de la ment dels seus oients tot ideal de reivindicació. Vegérem, una vegada més, que el burgesisme ho invadeix tot, i que el clericalisme és un perill greugíssim, encare.

R. FOIX

Comentaris

A cada hu el seu

No desitgem conquestes ni aventatges; no demanem res que solís pugui obtenir-se a expenses de una altra nació». Així ha parlat en Wilson, en aquests moments en que sembla ben difícil que la nació que dirigeix pugui evitar entrar a la guerra.

Poc a poc, massa poc a poc, certament, van entrant en la consciència de la humanitat els principis morals que han d'emmenar-la per millors camins; però aquests principis van, fatalment, imposant-se, i en mig d'aquestes hores angunioses i xopes de sang, representen l'únic consol que tenim en la ingènita maldat humana.

No volem res a expenses de un altre! Quina diferència entre aquest llenguatge, nobilíssim, i aquell altre de les garanties a llevant i a ponent!

I com revelen fortitut les paraules del capítol nord-americà! Són, efectivament, els forts, els únics que poden parlar així. L'home o el poble que se sent amb prou tremp per a viure, plenament, la seva vida; que té consciència de que les seves activitats tenen una valua social indiscutible; que es guanya amb el seu treball la propia vida i la consideració agena, no necessita, ni desitja, res més que llibertat pels seus actes i normalitat en les relacions humanes. Són els homes o els pobles treballadors i pacífics, fills del llur propi esforç, que es fan grans i respectats augmentant el patrimoni comú, engrandint la humanitat, no eixafant-la per a viure, com els corbs, de ses despulles.

En les relacions entre els homes, i, sobretot, en les relacions econòmiques, aquest principi l'hem, també, de imposar. Que cap home tingui res que ho obtingui a expenses de un altre home. Que tothom pugui gaudir completament del producte de llurs activitats.

Aquesta és, de temps, la nostra màxima, i també a ella s'hi oposen els homes febles, els tarats, els qui no són prou forts, ni tenen prou energies ni aptituds per a viure, amb

llur propi esforç, una vida plena, i fer-se grans i respectats.

Fixeu-vos-hi, i sempre vereu el mateix fet. A la normalització internacional s'hi oposen els pobles febles (febles, malgrat els exèrcits i els canons, i malgrat llurs deliris de gransesses, o, millor dit, precisament per això); a la normalització social s'hi oposen el homes febles, els qui es veuen perduts al pensar en un règim en el que cada home fos fill de les seves obres, els qui sols veuen possible llur benestar emparats amb els sabres i els fusells.

I és ben trist que, lluitant contra els febles, siguem vençuts. I ho som, perquè ells han sapigut ajuntar la poca cosa que són, han sapigut unir-se i entoçudir-se en la defensa egoista de llur privilegiada situació, mentre nosaltres malgastem les nostres forces sense donar-les-hi la cohesió ni la persistència de direcció que cal que tinguin.

Mentre les nacions fortes treballaven, els altres amuntegaven municions. Mentre els homes que no volem res a expenses de un altre home, treballem per a fer millor la nostra vida, els que volen viure i viuen a expenses dels demés, preparen i sostenen les vicio- ses organitzacions socials que els afavoreixen.

I si hem d'acabar amb uns i altres, cal vigilar-los sempre, fins quan sembla que no fan mal, per a fer-los recular a la situació que, pel seu poc valor humà, els pertoca.

De les eleccions

Aquestes eleccions de diputats provincials han sigut un exemple del que diem més amunt.

La Lliga perd vots, però augmenta les posicions.

Ella no desvetllà la sentimentalitat catalana, ella no portà la major part de les forces a la Solidaritat, ella no ha lograt res del que ha constituït l'aspiració de Catalunya; però, ella, aprofitant-se d'això, s'aferma cada dia més en les corporacions catalanes, mentre els partits d'esquerra van perdent la seva influència.

Ja se sab que les esquerres que van a la lluita política no representen res del que avui ha de representar un partit d'esquerra; però, així i tot, i malgrat llurs grossos defectes, són, ideològicament, sentimentalment i éticament, superiors a la Lliga.

Però és que la Lliga vetlla quan els altres dormen. I, els altres, dormen molt.

I nosaltres, dormim sempre. I ni l'Ajuntament de Barcelona, ni la Diputació, ni la Mancomunitat, en aquesta terra plena de treballadors, en aquesta terra de lluites socials intensíssimes, veuràn dintre seu un sol representant de la política nova, un sol socialista, un sol home que representi i sigui, de debó, una forta oposició a aquesta baixa política lliguera, feta de regateig, abdicacions i mesquins egoismes.

És hora — i fins de tant temps que fa que ho és, ja està a punt de semblar que passa —, és hora de que això es canviï i la social democràcia barcelonina i catalana afermi en la lluita política la situació que li correspon. Sols així farà un bé a Catalunya i als catalans, a expenses dels quals altres hi viuen.

RAMÓN D'ALENTORN

La vida de l'obrer en la comarca del Ter

II

RIBES I CAMPDEVANOL

SEGONS dèiem, en el curs del Freser tan sols hi han dues poblacions, Ribes i Campdevànol, i en les dues s'hi troben establiertes fàbriques de filats i teixits.

Ribes és una població de 2.200 habitants i constitueix una de les colònies estiuenques més freqüentades per la burgesia catalana.

Durant els mesos d'estiu, més que un petit poble enclavat en mig de rústiques muntanyes, Ribes té l'aspecte de una gran ciutat en plena opulència; tal és el luxe exagerat de que fan ostentació els centenars de famílies que allí acudeixen atretes per la frescor de l'ambient i per la bellesa del panorama.

Contrasta el luxe dels poderosos amb la misèria dels obrers fabrils.

En les dues fàbriques establertes en la població, una de les quals és molt important, hi treballen alguns centenars d'obers.

Les condicions del treball són pitjors, encare, amb tot i ser-ho molt, que en les restants fàbriques de la comarca, puix se'ls imposa, pel mateix jornal aproximat que en el reste, cinc hores més de jornal a la setmana, o sigui a la vora de una hora més cada dia.

Els obrers no estan associats. Varen organitzar-se anys endarrera, quan l'anterior Federació de l'Art Fabril va arribar a associar tota la comarca, però desfeta aquella no es varen preocupar de seguir permaneixent units, facilitant als fabricants, amb la seva censurable deixadesa, el mitjà de poder-los explotar més i millor a la seva completa satisfacció.

Campdevànol és un poble de 2.000 habitants, distant uns 12 quilòmetres de Ribes i 8 de Ripoll.

Al baixar del tren, en la darrera població, ens digueren que fins el tren proper no hi hauria carruatges per a Campdevànol.

Entre esperar hora i mitja inactius o emprendre el viatge a peu, ens decidírem per això darrer.

Caminant per la carretera varem trobar una bona dona, amb la qual varem entaular conversa. Ens digué que treballava a la fàbrica i que feia festa uns dies per una afeció als ulls.

No varem trigar a passar per davant d'algunes fàbriques, parades ja—eren dos quarts de cinc de la tarde del dissabte—, en les portes de les quals varem veure nombroses dones. Se'ns digué que esperaven les paguessin, puix no comencen a donar la setmanada fins que està acabada la neteja.

Un xic després, i seguint per la carretera, varem trobar-nos amb grans colles de dones i criatures i alguns homes, molt pocs, procedents d'aquella i d'altres fàbriques.

Varem fixar especialment la nostra atenció en les dones. Pobres noies! Joves en la seva gairebé totalitat, el seu rostre no tenia expressió, els seus ulls semblaven mig enfonsats en

les conques. Els colors havien fugit per sempre més de les seves galtes. Els seus vestits estaven xops de oli i de greix de les màquines, i en els seus caps, despentinats i bruts, s'hi veien residus de cotó i d'altres matèries.

La dona que bonament ens feia de *cicero* ne ens explicava les penalitats que representava, particularment a l'hivern, quan el camí està glaçat i molt sovint cobert de una espessa capa de neu, el caminar a les fosques, amb un fret glacial, propi de la Sibèria, el troç que separa la població d'algunes fàbriques, per a tornar a la nit, cansades, extenuades per una jornada de onze hores i mitja, a les fosques, també, a fer el mateix camí.

La impressió que ens va produir aquella trista visió del desfilir de les dones i de les criatures, accentuada amb les manifestacions de la nostra acompanyant, és d'aquelles que no s'esborren tan fàcilment.

Campdevànol compta amb quatre fàbriques, dugues de filats i dugues de teixits, i amb unes quantes altres llindants amb el seu terme municipal, en les quals treballen a la vora de 500 obrers, gairebé la totalitat de la població.

La fabricació és antiga en el poble, puix data de uns trenta anys.

Per a la fabricació de filats s'usen, en general, dos tipus de màquines: les unes, les més antigues, denominades selfactines i les altres, més modernes, conegudes amb el nom de contínues.

El funcionament de les primeres requereix, per a la persona que les porta, una sèrie de gestos i posicions diverses, impropies de una dona, puix ni la resistència física ni la pròpia decència deurien permetre-ho. No obstant, en una de les fàbriques d'aquesta població, igual que en altres de la comarca, porten contínues i selfactines homes i dones indistintament, sense el més petit respecte al sexe ni al pudor.

Els homes filadors cobren setmanalment de 26 a 27 pessetes i de 15 a 16 els nuadors o ajudants.

Les dones ocupades en les contínues, cobren 15 pessetes setmanals, amb ajudant, labor que realitza una noieteta de 10 a 12 anys, cobrant de 7 a 8 pessetes.

L'ús dels menors d'edat és escandalosíssim, sense que ni autoritats locals ni inspectors del treball demostrin el més petit interès en voler posar obstacle a tan manifesta infracció de la llei.

La organització obrera, que subsisteix, encare que una mica desbaratada, és impotent per a poder fer entrar en raó als fabricants

sense consciència, als quals tant se'ls endona la salut i el pervindre dels fills dels obrers. Si fossin els seus els qui tinguessin de realitzar les labors encarregades als petits proletaris, potser canviarien de procedir,

Els obrers fabrils d'aquesta població solament es declararen en vaga quan es plantejà la vaga general en tota la comarca pel compliment del decret de les 10 hores.

Els fabricants són catalanistes reaccionaris, i, apart de un, acabat d'establir, els demés són immensament rics.

Un d'ells, en les darreres eleccions de diputats a Corts, no satisfet amb fer tota la pressió que va poder perquè els obrers votessin la candidatura per ell patrocinada, el dia de l'elecció es va instal·lar en el col·legi electoral, aon va permanèixer fins després de fet l'escrutini, espiant i observant a qui donaven els seus sufragis els treballadors, i un que no va complir els seus manaments fou despedit de la fàbrica.

En la mateixa fàbrica d'aquest bon senyor, els directores i encarregats no guarden el més petit respecte als homes, a les dones ni a les criatures. A les dones les insulten, per qual-sevol motiu o sense, amb paraules baixes i denigrants i a les criatures inclús han arribat a maltractar-les de fet.

La jornada de treball és de 66 hores setmanals, o sia 11 hores i mitja cada dia, parant el treball a les quatre de la tarde del dissabte. De nit, la jornada és de 49 hores.

En totes les fàbriques es treballa de dia i nit, no parant de funcionar les màquines més que una mica d'estona entre el terme de un torn i la inauguració de l'altre.

A més dels establiments fabrils, hi ha a la localitat un important establiment metal·lúrgic en el que hi treballen bon nombre d'obers.

El restant de la població es dedica a feines agrícoles.

Entre els treballadors s'ha de lamentar una gran falta de voluntat per a l'estudi. Enlloc de la lectura del llibre i del periòdic, prefereixen, salvant honroses excepcions, les cartes.

El veïnat és pacífic en estrem. No es coneixen borratxos.

La única organització obrera que existeix en la localitat és un chor, on els associats passen el temps, cantant, ballant algunes vegades i jogant a cartes.

Els burgesos tenen un altre centre. Encare que no el varem visitar, per les impressions que varem poder recollir varem deduir que no és molt millor que el dels obrers.

J. COMAPOSADA

MIGRANYA, DOLORS NEURALGICS

: : : FEBRES, Etc., SE CUREN AMB

En venda: Centre Productes Farmacèutics del Dr. Andreu, J. Uriach i Cia., J. Segalà

Al detall: En totes les farmàcies CAPSES D'UN CATXET : 35 cénts.

KALMINE
Biblioteca de Caminadors
i Hemeroteca General

La catequizació del poble

DURANT aquests darrers dies, tota la clerricalla de la nostra ciutat no s'ha entès de feina. Sermons i sermonejadors en totes les esglésies; comunions i confessions arreu, i, per fi, processó monstre, com acció de conjunt i resum d'aquestes tirallongues de parlaments pronunciats pels components de les diverses ordres, comunitats i confraries, que donen proves d'existir, si no per altra cosa, per les enormíssimes fortaseses que, de un cap a l'altre de Barcelona, el viant ha de contemplar.

Han acabat, ara, aquests exercicis religiosos, que tan *saludables*, segons les al·locucions dirigides als catòlics, havien d'ésser, i la ciutat no se n'ha donat compte. Prou han fet, els elements catòlics, per tal de donar importància a aquestes tandes de sermons suara pronunciats, i prou s'han vist, també, tan plens com aquells elements desitjaven, els locals on tenien lloc els sermons i demés exercicis més o menys místics. Però, a la fi, s'han acabat les pintoresques peroracions, i la bona gent que, beatíficament, feia cabal de les paraules que retrunyien per devall les naus dels temples, haurà pogut adonar-se, en fixar l'esguard a les miseries, als dolors i a les més candents qüestions de la vida, que, a la ciutat, tot segueix igual que abans, i ni els burgesos, per tal de ben complir la llei de déu, retribueixen i consideren millor als treballadors, ni aquests han volgut adonar-se que, darrerament, en mig de la fosquedat de les esglésies, el problema social, el problema de l'obrer, el problema de la fam del pobre, era resolt per uns homes que bracejant i elevat pregaries a un poder celestial, excessivament curull de bondats, car si no fos així no s'avindria a que el fessin ésser el fonament de la existència d'aquells redemptors predicaires, sentaven les afirmacions que, al llur particular entendre, havien de redimir el món encomenant a tots els homes que l'habiten un sens fi de virtuts resignadores i una inacabable serie d'apostòliques bondats, que poden ben resumir-se en el següent concepte: sotsmissió i renunciament per als pobres; humilitat i senzillesa per als rics i perpetuació, eterna perpetuació, de les castes i estaments poderosos que, avui, són arbitres dels destins socials.

Bò és que els esperits creients en les suposades divinitats de les quals, arreu de la terra, encare, se'n fa un culte, enforteixin les respectives creences si en preveuen, ells mateixos, la propera fallida; però que es limitin, només, aquells angelicals esperits, a les divagacions místiques i s'abstinguin de barrejar i confondre les més ardues qüestions que trasbalsen i apassionen l'ànima dels homes i dels pobles en les caduques sentimentalitats religioses que, en molts casos, sols es posseeixen per un egoisme morbós i raquític que senten, unes vegades, els pobres d'esperit i, altres, els malvats.

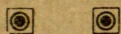
Els homes, els pobles, la societat tota, també l'han de sentir una veneració íntima i serena per les grans concepcions de bondat; més, aquesta bondat, ha de manifestar-se en tots moments, i sempre, espontaniament, hauria d'evidenciar-se.

És continuar jogant la farsa social, el fet d'acatar, genolls en terra, la bondat, inacabable i immarcescible, que es reclou en els textos de un breuari piados, i després, realitzada aquella genuflexió, entregar-se de ple, amb tota sang freda, a l'exercici de una explotació humana, iniquament sagnant.

No és pas pel conreu de la hipocresia catòlica com la humanitat serà regenerada, ni és, tampoc, per les pràctiques i rites que les religions estableixen com esdevindrà el bell instant de proclamar la germanat humana. I no és així, perquè els homes, mentre se vegin obligats a moure's, a actuar, en una societat injusta i desorganitzada, malgrat les pregaries, processons i tota mena d'exercicis, no sabran avenir-se de que, pregant, de una faicó miraculosa, hagi d'esdevenir la transformació, justa i equitable, de l'actual societat, que tants dolors humans produeix i tantes aberracions empara i sosté.

Així, doncs, que els homes fòssils de totes les ciutats i indrets del món i àdhuc, també, per conseqüència, els homes momificats de la nostra Barcelona, exercitin tota mena d'accions i missions per tal de catequitzar el poble. Que s'hi dediquin a sermonejar i que facin ús, per tant, de la oratoria catòlico-social; que espantin (?) als burgesos i que converteixin (!) obrers; però, per damunt de tot, que no pretenguin, seriosament, catequitzar el poble, puix aquest ja coneix massa els trucs de que es valen tots els que, amb ànima burgesa i esperit mesquí, sols cerquen l'apoiament popular per tal de poguer ocultar les maldats i les perversions que cometien.

Per ara, el món va endavant, i caldria un miracle molt gros per a tornar-lo enrera o, senzillament, deturar-lo en la marxa que s'ha emprés. Per això el poble no es deixa catequitzar, i és perdre el temps escoltar les prediques de caràcter religiós fetes per missioners i apòstols amb pretensions de sociòleg.

ACLARACIONS

El nostre nacionalisme (1)

ELS errors que alguns apreciables companys han exposat a propòsit del problema nacionalista, m'obliguen a insistir en els meus punts de obrir. M'obliguen a insistir, perquè es tracta de un problema de gran importància per al Socialisme a Catalunya, i, encare que sense cap autoritat, crec tinc el deure, per amor a les idees, pel meu interès en sumar adeptes i en veure les nostres rengleres fortament nodrides, de contrarestar, de desvirtuar, a la mida de les meves forces, certes manifestacions que no dubto en qualificar de perjudicials per a nostra actual

(1) En *El Socialista* del dia 30 de Octubre darrer aparegué aquest article, que traduïm perquè, denunciat aquell número, no va ésser llegit a Catalunya.

ció, per al nostre esdevenidor i per a nostre desenrotlle.

Per tal de combatre el nacionalisme, se citen textos i fets que presenten els més caracteritzats nacionalistes com a separatistes, com a reaccionaris, com a refinadíssims explotadors. Emperò, qui els ha defensat? No tansols no he tractat — per la meua part — de justificar, d'apoiar, d'abonar els procediments de certs senyors, sinó que els he combatut sempre i els he considerat, els considero, i els consideraré els enemics preferents de la classe treballadora. Quant s'ha dit i quant se digui de la Lliga ho sotscriu íntegrament, sense la més petita reserva.

Convé, no obstant, que la passió no ens enterboleixi la intel·ligència, de tal manera que confonguem el nacionalisme, les aspiracions nacionalistes, l'ideal nacionalista, amb aquesta gent que es nomena sempre regionalista i que ara es diu — molt hàbilment, per cert — nacionalista. No; el nacionalisme no és en Prat de la Riba, ni en Cambó, ni llur política, ni llurs homes: els homes i la política d'en Cambó i d'en Prat de la Riba són, en tot cas, els explotadors del nacionalisme, com són els explotadors del obrers catalans.

El nacionalisme del poble català, els seus anhels autonomistes, estan molt per damunt d'aquests explotadors: és una aspiració unànim, és un corrent de opinió invencible, eixafador, que no pot despreciar cap partit, que no pot deixar-se de tenir en compte, que no pot destruir-se ni detindre's. Va, el partit socialista, el més democràtic de tots els partits, el més autonomista i lliberal, el més enemic de les esclavituts, del caciquisme i les oligarquies, el més aimant de les renovacions i el dret, a posar-se enfront del nacionalisme català? Seria una bogeria, seria de funests resultats.

Si l'ideal, doncs, d'autonomia — no exclusivament per a Catalunya, sinó per a quantes regions o nacions la necessitin per a llur vida o prosperitat —, no ha d'entorpir, no pot refredar l'harmonia entre tots els obrers de tots els països; si el desitjar un nou sistema de règim i administració no és oposat a la lluita de classes ni a cap dels principis del socialisme; si el regoneixer la personalitat dels pobles i llur dret a parlar l'idioma propi no és oposat a l'esperit internacionalista del nostre partit, per què els socialistes no hem de incorporar al nostre programa mínim les aspiracions nacionalistes, acceptar l'ideal nacionalista del poble català, atraure, al nostre camp, els obrers catalanistes, manuals i intel·lectuals, endegant, així, el nacionalisme i les lluites de la classe obrera?

En això deuen fixar-se els nostres correligionaris. A això deuen consagrar llur atenció: a procurar que, a Catalunya, deixem, els socialistes, d'ésser una planta exòtica.

J. RECASENS I MERCADÉ

Reus

Dr. Vilà i Torrent

METGE ODONTÓLEG, de les Escoles dentals de Madrid i Philadelphia (EE. UU.)

ON PARLE FRANÇAIS

ENGLISH SPOKEN

MAN SPRICHT DEUTSCH

BARCELONA — Carrer Roger de Llúria, 44 (entre Gran-Via i Diputació)

La nostra propaganda

El progrés de les nostres redemptores idees depèn molt de les condicions socials, però també de sapiguer propagar-les, i, per consegüent, de la forma en que la propaganda se faci.

Indubtablement que, en un ambient veritablement industrial, la idea socialista penetra amb facilitat a les masses obreres; però, penetrarà més o menys, segons sigui o no acertada la propaganda que es faci.

No és pas omplint de impropis a l'enemic, emplantant menaces a totes hores, com s'aconsegueix persuadir, ni s'arriba a formar consciències, amb les quals deuen comptar les organitzacions.

Raonant, explicant bé les coses, no donant-hi més proporcions de les que tinguin, assenyalant amb el millor acert les causes que les originen, deduint totes llurs conseqüències; fent tot això, trobarem el millor mitjà de conquerir elements i donar-los-hi bona educació societatària i socialista.

La majoria de la classe obrera desconeix el perquè de la seva trista situació, i, per la explotació que pateix, se sent pregonament excitada; què deu fer-se per tal de gorir aquests dos mals? Maleir, només, als que en són causants? No; puix així no s'aconsegueix que la ignorància desapareixi, ni dona a aquells la suficient reflexió que necessiten per a que tots els seus actes, o la major part d'ells, portin el segell de l'acert, o el que és igual, que els seus interessos siguin ben defensats.

Veritats, coneixement de fets, explicació de coses de tots caràcters, això és el que destrueix la ignorància i esclafa el poderiu de la burgesia.

La propaganda raonadora, juiciosa i severa, és la que engendra moviments formidables capaços de desafiar les ires dels explota-

dors, i, més tard, transformar la societat burgesa que patim.

Cal realitzar bé la nostra propaganda; cal demostrar amb fets la bondat de les nostres idees; d'aquesta manera apressarem l'adveniment de la societat igualitària, lliurant els homes de les humiliacions i vexacions que avui pateixen.

De La Lucha, de La Corunya.

PER AL SOSTENIMENT DE

LA NACIÓ

DESTINATS a aquesta subscripció, oberta a favor del dèficit del nostre periòdic, hem rebut els donatius que detallem:

	Pessetes
Suma anterior	186 '45
BARCELONA	
Martí Comas	1
Ricardo Xifré	1
B. N.	0 '50
G. Pons	0 '25
Bernart Giró	0 '50
Josep Trias	2
A. I.	1
Un aplec de nacionalistes	5 '50
Joàn Muntané	2
Per a LA NACIÓ	1
Francesc Boada	2
Sebastià Morera	0 '50
TORELLÓ	
A. G.	1
Ramón Viñals	0 '50
FIGUERES	
Joaquim Munné	1
V. S.	0 '50
Total	206 '70

Folletó de LA NACIÓ (4)

El dret de vaga i la llibertat del treball

PER

PAU BUREAU

PROFESSOR DE DRET A LA FACULTAT LLIURE DE PARÍS

pitjor i el dret al treball, així comprès, no és altra cosa que el dret a la misèria i al *sweating system*.

En fi, no es deuria pas oblidar que els boicots patronals i les apuntacions a l'índex, pronunciades contra els empleats sospitosos als burgesos, són, també, un atentat a la llibertat del treball, i no es veu que les persones que es planyen dels excessos dels vaguistes, condemnin amb la mateixa energia els boicots injusts dictats pels burgesos.

La veritat és que, el dret al treball, tan sagrat com sigui, no és absolut, i la raó més simple és que, a la vida social, no pot trobar cap dret absolut. S'admet que, en certes circumstàncies donades, la societat pot demanar a l'individu el sacrifici de la seva vida; és, doncs, natural, que el dret al treball sigui objecte de restriccions similars. Cada dret és condicionat pels altres que li fan concurrència, i la norma de llur jerarquia està determi-

nada per la combinació que assegura al nombre més gran una vida més plena, més elevada, més fecunda. No hi ha dubte que aquesta regla pot imposar el sofriment i fins el martiri a certs individus; però la experiència no demostra que els grans progressos socials no es poden conquerir sense la col·laboració del sofriment i del sacrifici?

Com es veu, la nostra recerca de una solució no ens porta a la descoberta de cap recepta externa, capaç de portar automàticament la conciliació del dret de vaga i de la llibertat del treball. A la fi del nostre anàlisi, acabem, encare, per exigir de l'home un progrés de la seva educació intel·lectual i moral.

Aquesta conclusió, segurament que no satisfarà totes les impaciències, però de què ens planyerem, si és veritat que la vida social, després d'haver-nos vigorosament empès a perfeccionar els nostres instruments tècnics i econòmics, ens posa en el lloc de interessar-nos més, en endavant, per al nostre propi perfeccionament?

FI

Pel descans dominical

VEUS de lluita acaben de fer-se sentir, repercutint per l'àmbit amb clams de reivindicació del dret escarnit.

L'esperit de resignació, arreu proclamat i predicat com a regla de moral, establerta pels diferents dogmes, va esvaint-se en el sinu de la nova generació que puja, fent eclòsio en mig de una conscient rebeldia, presagi de cruenta lluita, fins assolir un mínim de renovació de l'ambient en que es desenrotlla la vida del que es veu subjugat a la força del capitalisme.

La cadena del conformisme que lliga els cervells dels homes, mantenint llur esperit en la tenebrositat de les idees, sostenint-les en el més aplanador amorfisme, va esdevenint cada cop menys consistent, impotent per a resistir l'acció renovadora del temps, que va depurant la vida de la societat tota.

El que més prompte ha hagut esment del seu estat de classe, més prompte ha sentit el pes de la indignitat i degeneració que damunt d'ell s'exercia i el seu deixondir obeïa a un estat de consciència, d'elevació espiritual, que la mateixa tirania determinava i com més intensa aquesta era, més es precipitava la gestació de la futura lluita qual enunciació no podia ésser altra que un crit de revolta.

Avui són els dependents de comerç, els quals sentint altra vegada el neguit de la seva condició, malgrat molts no vulguin, de obrers, i havent esment de llur valor social, semblava a tenir la suficient fermesa per a executar el gestic que els redimeixi de l'apatia i degra-

Folletó de LA NACIÓ (1)

La "Commune"

EXTRACTE DE L'ESTUDI DEL MOVIMENT

COMUNALISTA

D'EN

JORDI BOURGIN

I

Causas del moviment comunalista

LA Commune és un aconeteixement complex, del qual és difícil analitzar-ne les causes: el fer poc temps que transcorregué, el limitat nombre de documents, les contradiccions absolutes que es troben en els existents, fan la tasca difícilíssima. Procurarem fer remarcar en quin ambient polític i social el moviment ha pogut propagar-se, quins han pogut ésser els antecedents, quina n'ha sigut la raó determinant.

U * * B

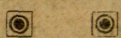
L'entorpiment del segon Imperi havia començat a dissipar-se amb les eleccions de 1863. A les eleccions de 1869, es vegé el partit republicà obrar amb hardidesa i intel·ligència i crear un partit seriós, de oposició en el còs

dació de classe en que ells mateixos s'havien entregat.

Les entitats existents a Barcelona que acoblen els obrers, mercès a l'acció dels quals la nostra vida comercial s'acreu i expansiona, acaben de decidir-se a fer complir, amb les seves pròpies forces, la llei del descans dominical, vulnerada, a expenses de l'autoritat governativa, per la nostra cobdiciosa burgesia.

A Barcelona, el dependent de comerç, constitueix una força organitzada digne de tenir-se en compte, citant pel cas a la entitat, actualment, més important: el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, el qual compta amb més de quatre milers d'associats.

Amb una corporació com aquesta, i, a més, les altres existents l'afinitat de les quals en l'objectiu perseguit és absoluta, pot realitzar-se una bona tasca. Solament cal sapiguer aprofitar la força, imposant-la si és precís, i no per obrar amb serenitat deu abdicar-se d'emplear la més ferma energia.

Els acords del Partit socialista espanyol

S'HA reunit, darrerament, el Comitè nacional del Partit socialista espanyol, juntament amb els delegats de les Federacions socialistes regionals, tractant-se de la situació especialíssima que ha creat a tot l'Estat el bloqueig decretat pels imperis centro-europeus contra els pobles que mantenen la seva neutralitat davant la paorosa guerra actual. A propòsit d'aquesta qüestió, va acordar-se fer públic un manifest que, a

hores d'ara, ja ha vist la llum, en el qual se puntualitza el criteri del partit davant el moment actual de la guerra.

Se tractà, també, en la reunió de que parlem, del problema que, per a tots els treballadors que viuen a l'Estat espanyol, planteja la carestia de la vida i la manca de treball. Respecte aquest assumpte, va adoptar-se l'acord de fer constar que el Partit Socialista veia amb satisfacció la campanya que totes les organitzacions obreres van a emprendre's, seguidament, sobretot després de haver vist com no era escoltat l'avis que els treballadors espanyols, amb la passada vaga general del dia 18 de Desembre darrer, varen donar al Govern. Se decidí, aixímateix, secundar aquella campanya.

L'Administració del diari *El Socialista*, facilità tota mena de detalls referents a la seva situació econòmica, fent remarcar que, a no ésser per l'augment del preu del paper, avui, *El Socialista*, podria aparèixer força millorat en les seves condicions materials, puix per tal de poguer lo millorar se disposaria de 500 pessetas mensuals.

Va parlar-se d'altres qüestions administratives, del préstec de 12,000 pessetes fet a *El Socialista* pel Sindicat minaire asturià; varen donar-se a conèixer els treballs efectuats per a complimentar l'acord del Congrés que obligava a crear impremta pròpia, i bó i tenint present les dificultats que, degut a les presents anormals circumstàncies que a cada moment sorgeixen, va decidir-se continuar els treballs que en pro del diari van fent-se fins arribar a convertir en un fet l'establiment de impremta pròpia, tan necessària per al mateix diari, com, en general, per a tota la organització obrera de l'Estat espanyol.

Veu's-aquí els principals paràgrafs del Manifest que, com diem més amunt, ha acordat fer públic el Partit socialista espanyol:

«Ciutadans: El Partit socialista obrer espanyol ha definit, des de bon principi, amb tota

claredat, la seva actitud davant la crítica situació creada al món sencer per la conflagració guerrera iniciada l'Agost de 1914 entre els agrupaments antagònics de nacions europees.

«Sense dubte, no era, per a nosaltres, un secret el greu perill de guerra que menaçava constantment a Europa, sotmesa a un barbre règim de competència capitalista, agreujat per la política insensata d'armaments, contra la qual han vingut lluitant sense treva les diverses organitzacions nacionals del nostre partit.

«Però en mig d'aquest latent estat de lluita, i a pesar de les efectivitats de opressió militarista a que es veien sotmesos gran part dels Estats europeus, encare esperàvem que la consideració de les greus responsabilitats que havia de portar en si el trencament de les hostilitats havia de contenir els impulsos guerrers àdhuc en les mateixes nacions que poguessin considerar-se millores preparades per a la lluita.

«Les nostres esperances quedaren defraudades des del moment en que els Imperis Centrals varen decretar la destrucció de Serbia i iniciaren la batuda amb la violació de la neutralitat de Bèlgica.

«Després, el menyspreu sistemàtic de les més fonamentals prescripcions del dret de gentes, el tracte a que els exèrcits invasors han sotmès a les poblacions conquerides, l'empleu de les forces navals sutils en la lluita submarina, no pas contra els vaixells de guerra, sinó contra vaixells indefensos, sens distinció de bel·ligerants ni neutrals; l'apel·lació, en fi, a la força pura, sense cap limitació, ofegant tot sentiment de humanitat davant la perspectiva de un triomf militar que, fins obtenint-lo, fóra vergonyós, ens han confirmat en la raó i la justícia de les resolucions adoptades pel darrer Congrés del nostre partit.

«Les darreres resolucions dels Governos dels Imperis del centre plantegen, indubtablement, als països neutrals, i molt particularment a l'Estat espanyol, problemes greus a la resolució del

legislatiu. El govern imperial, forçat de satisfer, en certa mesura, les noves exigències de la població, orientà la seva política en un sentit lliberal, donà més llibertat a la premsa, modificà la legislació sobre les reunions públiques, autoritzant-les mentre no s'ocupessin de política. L'enterrament de V. Noir, mort pel príncep Pere Bonaparte, portà a una manifestació republicana que va allargar-se en una agitació fecunda. No-gens-menys, el plebiscit que aprovava la nova política de l'Emperador i la Constitució del 2° de Gener de 1870, fou votat per una majoria formidable: 7.350.000 sí, contra 1.540.000 no (8 Maig 1870).

Per a conservar aquesta majoria que garantitzava la seva estabilitat, el govern imperial concebí la idea de una guerra que, tot servint els interessos dinàstics, satisfaria el gust de la nació per la glòria militar, permetria als especuladors àvids d'organitzar abundants aprovisionaments i arruïnaria la plataforma de oposició de la esquerra. Animats dels seus èxits, pagats tan cars, a les trinxeres de Sebastopol, de ses victòries fàcils sobre els incapaces generals de la monarquia austro-hongaresa, no veia el seu exèrcit poc nombrós, mal armat, manat per quefes gelosos els uns dels altres, corromputs per la vida de saló i que alguns estaven plens de somnis perillosos d'autocràcia militar; no veia, sobretot, el quefe suprem, l'Emperador, abúlic, emmalaltit. En aquest moment precís, els vencedors

de Sadowa pensaven trobar en una segona guerra estrangera el mitjà de realitzar definitivament la unitat de l'Alemanya.

La guerra sortí del telegrama d'Ems (15 de Juliol). Els desastres del començament de la campanya posaren brutalment la qüestió del canvi de règim. El 9 d'Agost, data de la reobertura del còs legislatiu, s'havia fet caure el ministeri del 2 de Gener. La nova de Sedàn acaba de matar l'Imperi; el 4 de Setembre, la gentada invadi el còs legislatiu, i, després de la seva dispersió, J. Favre i Gambetta pronunciaren la proscripció de la dinastia.

El partit republicà era, així, portat brusquement al poder per una revolució tranquil·la, en un moment de crisi nacional. Ocupant-se, des de llavors, a desfer aquesta crisi, del Setembre 1870 al Febrer 1871, el Govern de la Defensa Nacional, assajà de complir la pesada tasca d'organitzar els exèrcits nous que permetessin, al menys, limitar la invasió alemanya, i de governar, en el sentit republicà, amb un personal no preparat, el que restava de França. El Govern de la Defensa no va sapiguer portar bé aquesta doble obra, i la França, cansada, es confià a una Assemblea reaccionària. És que el partit republicà, en vint anys de oposició a l'Imperi, no havia pogut elaborar més que un programa purament crític; sots la seva bandera s'havien reunit homes agermanats solament per llur odi al règim autoritari, però que, desaparegut l'Im-

peri, devien procurar realitzar llurs concepcions particulars.

De les tendències interessades de l'Imperi pels obrers, els republicans en guardaven una mena de desconfiança a l'obrir dels programes socials, que resultava també de llur intel·ligència absoluta de les qüestions socials: no prenién més que una part limitada a les campanyes d'educació social inaugurades el 1868 en les reunions públiques, servant totes llurs simpaties pels cursos ortodoxes dels economistes lliberals, i quan, en 1863 i en 1864, anaven a favor de la candidatura obrera de Tolain, és que aquest era de la dreta del proletarià.

D'aquí la nul·litat legislativa del Govern de la Defensa, els dubtes dels republicans durant la *Commune*, llur incapacitat d'acceptar les solucions franques i definitives, llur voluntat de conciliar els inconciliables, sense sapiguer ni aprofitar-se de llurs maniobres, compromentent el que menys volien: la República.

Thiers, elegit en 26 departaments, proclamat el 17 de Febrer, per l'Assamblea de Burdeus, quefe del poder executiu, «esperant que sigui estatut sobre les institucions de la França», proment la monarquia unida als reaccionaris, es comprometé pel pacte de Burdeus, no preocupar-se de la forma futura del govern. Poder equivoc, s'envoltà de un ministeri igualment equivoc (19 Febrer).

quals no podem sotstreure'ns, i la organització socialista espanyola desertaria del compliment dels seus deures si, amb torpitud, se'n refugia davant el temor de les responsabilitats del present i de l'esdevenidor, amagada sota un silenci delator de vacil·lacions indisculpables en homes que professen ideals polítics ben definits, al servei dels quals es troben disposats a posar la plenitud de llurs energies.

«Davant la magnitud d'aquest problema el Comitè nacional del Partit socialista espanyol ha cregut arribat el moment de convocar els representants de les Federacions regionals, de conformitat amb l'acord recaigut en el darrer Congrés.

«Celebrada la reunió amb els representants de les Federacions regionals; i examinades les circumstàncies creades pel bloqueig alemany, hem convingut, i així creiem interpretar l'esperit del Partit, declarar que precisa es procedeixi a l'adopció de totes les mesures necessàriament d'eficàcia per a garantir la normalitat de la vida econòmica espanyola.

«No ha escapat, certament, a la nostra consideració la necessitat de posar en el tractament d'aquests difícils temes tota la prudència i tota la reflexió que exigeix la mateixa dificultat de les circumstàncies.

«Tant és així, que si algun dia una opinió injusta i irreflexiva pogués fer objecte dels odis que justament han de despertar les institucions dominants en els països oprimits als individus pertanyents a aquests països, ens creuríem obligats a ésser els seus primers defensors, en nom del respecte que tots els pobles i totes les races ens mereixen.

«Davant aquesta trista realitat, el Comitè nacional del Partit socialista, en unió dels delegats de les Federacions regionals, fa la declaració de que el Govern està obligat a impedir amb tota energia la ingerència d'elements estranys en la vida de l'Estat i a reprimir qualsevol acte, que pugui descobrir-se en la península, d'espionatge al servei del bloqueig i de l'acció submarina.

«En formular aquestes exigències, no hem deixat de pensar en les dificultats que la seva realització pogués presentar, i àdhuc en els temors que, Govern no massa sòlidament fonamentats, poguessin tenir davant l'adopció de resolucions enèrgiques, plenament justificades davant la realitat dels fets.

«Correligionaris, ciutadans: En comunicar-vos els acords adoptats en la reunió del Comitè nacional del Partit socialista espanyol amb els delegats de les Federacions regionals, us enviem nostra fraternal salutació i us participem, finalment, que per acord unànim s'ha convingut convocar, novament, els delegats de les regions si en el curs dels aconeximents fos necessari deliberar respecte a resolucions de major transcendència.

«Madrid, 5 de Març de 1917.

«Pel Comitè nacional: Julià Besteiro, vice-president; Daniel Anguiano, secretari; Per la Federació Socialista Asturiana, Isidor Acevedo; Per la Federació Socialista Catalana, Josep Recasens; Per la Federació Socialista Valenciana, Francesc Sanchis; Per la Federació Socialista Basca, Toribi Pascual.»

AL VOL

Després de les eleccions

Les eleccions de Diputats provincials del passat diumenge han sigut, a Catalunya, de les més pacífiques i de les més contentadores, car, a excepció dels del Bloc, tots han guanyat. I segons parençava, era una lluita esfereïdora, que podia devenir tràgica.

El resultat, emperò, no resisteix, amic llegidor, ni el més lleu anàlisi de civilitat. Arreu hi ha hagut arranjaments, combinacions, que, en l'ordre ideològic, són un veritable contrasentit, una aberració, una befa als doctrinaris, als patriotes de bona fe, puix si és comprensible que uns agrupaments polítics, en un moment determinat, es coalicionin i realitzin una acció general conjunta, no és fàcil raonar la ètica política que pugui representar una acció electoral a faïç de mercadeig coaligant-se en un districte amb uns elements als que en altre districte veï se'ls combat com a fascinosos, per acabar, com una vergonya apoteòsica, unint-se, tots, en abraçada fraternal, a la Diputació.

Descans dominical

Ja anys, un govern espanyol, conservador, més amb la intenció de santificar les festes, que de fer concedir un descans setmanal a l'operari, va decretar el descans dominical, dictant, a l'efecte, un reglament, assenyalant la manera de complir-la als a qui s'obligava, i els mitjans de fer-la acomplir als que hi vénen obligats pels càrrecs que ocupen.

Els obrers, com és natural, van veure amb simpatia aquella disposició, que de cop-i-volta resolva un problema al que de cap manera volien transigir els petits burgesos. Però, aquests amb prou astúcia i millors mitjans, s'han anat arranjant per a, malgrat la llei prohibitiva, seguir tenint obertes, els diumenges al matí, les seves botigues, per a no vendre res, però amb la intenció d'evitar que algun botiguer veï pugui realitzar una migrada venda que, potser, l'hauria feta ell.

Per aquest raquític concepte del negoci, per aquesta avara gosadia, els nostres joves dependents de comerç, en bona part, es troben encara obligats a acudir els diumenges a la feina, per a satisfacció de l'egoista burges panxa-content.

Els nostres dependents reaccionen, i fan ben fet. A la seva actitud serena, digna i enèrgica, hi sumaran, sens dubte, l'apoiament i l'entusiasme de tots els que no creuen en la bondat de sentiments d'aquests burgesos egoistes que després d'exploitar, durant tota la setmana, la vida esclava dels dependents, encara tenen prou feblesa moral per a mostrar la seva misèrica esperitalitat fent obrir la botiga els diumenges.

Uns herois

En l'actualitat, i de fa temps, tothom es preocupa del molt difícil que es va fent la vida, i es parla de l'afrositat de la lluita a Europa, del conflicte dels navilers, de la pirateria exercida pels submarins germànics, de l'enricament de la vida... Emperò, de sempre, en el món hi han hagut gent heròica, i tampoc podien mancar ara. Com a prova, va a continuació el retall de un diari que es publica a Barcelona:

«El día 11, a las once de la mañana, en el Café España (Tallers, 64), se celebrará una reunión de aficionados a la cría del canario para tratar de la fundación de una sociedad. Se invita a cuantos simpatizan con la idea.»

Crec, en bona fe, que per a parlar, en els actuals tràgics moments, d'associar-se per a tractar de la cria de canaris, es necessita tenir el

temperament dels herois i posseir una gran dosi de fortalesa i de temperança.

Els previsors

Encare que no ho sembli, i fins és molt possible que ningú ho cregui, en Romanones s'ha ungut, a si mateix, com a home de govern previsor.

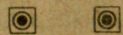
Ell prevé el que pot venir, coneix les greus actuals dificultats, i, com home de govern, vetlla. Ell farà economitza carbó, llum, de tot!...

I quan en Romanones això afirma, pensem en que serà el que se'n compleixi, si és que arriba a decretar-se.

No cal oblidar aquella cèlebre Junta de Subsistències que ha semblat feta a posta per avalar les males accions dels acaparadors, doncs tot s'ha apujat, sense aturador.

Deu ésser que, a Espanya, per damunt de les disposicions governamentals, hi plana una secreta força que les deixa fetes pols, no res.

JOÀN CASSADOR

Consell Nacional del Partit socialista de França

TINGUÉ lloc, els dies 4 i 5 del corrent, a la sala del Palau de Festes del IV districte, sots la presidència del company Goude.

A la ordre del dia figurava, primerament, el sotmetre a la rectificació del C. N. la oficina elegida per la C. A. P. que, després de breu discussió, quedà composta així: Secretari, Dubreuilh; Tresorer, Camélinat; Vocals: Goude, Sellier, Poisson i Paul-Louis.

Després es procedí a l'examen de l'ordre del dia de la Conferència de les seccions socialistes dels països aliats, per a:

1.ª Orientar la política del llur país respecte a un sentit que excloueix durant i després la guerra tot esperit de conquesta i d'anexió i garanteixi, el dia de la pau, el respecte als drets violats de les nacions, per les institucions internacionals, assegurant materialment la sustentació d'aquesta pau.

2.ª Dirigir el llur govern a separar de llurs acords econòmics, durant i després de la guerra, tot el que representaria per al proletariat un excés d'exploitació i tot el que constituiria germens de futurs conflictes entre les nacions, corrent el perill de fer d'aquests acords, en si mateixos tan desitjables, instruments de guerra perllongada.

3.ª Examen de les mocions de disciplina interior relegades per a l'aplicació, s'hi ha lloc, en el proper Consell Nacional.

Entaulant-se un debat respecte les condicions en que ha estat organitzada la Conferència dels socialistes aliats i, sobretot, respecte la participació dels socialistes italians, hi intervenen en Dubreuilh, Mistral, Renaudet, Longuet, Sembat, Barthe, Theo Bretin, Delejeun i Sellier, aprovant-se una ordre del dia que expressa el desig de que els socialistes italians oficials depoin la llur actitud, acceptant la participació als treballs de la Conferència dels aliats.

Després, en Edgard Milhaud, presentà una proposició invitant a la Conferència dels aliats, a encomanar al Comitè executiu de la

S. CARBONELL I PUIG

COMISSIONS :: REPRESENTACIONS

:: ADMINISTRACIÓ DE FINQUES ::

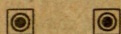
CABLE: SUBUR APARTAT DE CORREUS: 226

:: SANTIAGO DE CUBA ::

Oficina socialista internacional de demanar, a totes les seccions bel·ligerants i neutrals, que dirigeixin una Memòria respecte la llur acció, abans i durant la guerra, i, sobretot, referent al Missatge del president Wilson relatiu a les condicions de una pau durable. Aquesta proposició, fou votada per aclamació.

Es rebutjà el reanúsament de les relacions internacionals, aprovant-se la moció que publicavem en el número passat.

Seguidament es tractà de la disciplina del partit, de qüestions referents a la redacció de *l'Humanité*, i, havent termenat la ordre del dia, el company Theo Bretin, que presidia la darrera sessió, declarà clòs el Consell Nacional.

Els conflictes socials

ELS APRESTADORS I CILINDRAIRES

EN el número passat, parlant dels treballadors d'aquest ram, varem dir que no podíem precisar l'actitud que adoptarien si els burgesos es negaven a donar compliment a les demandes que els hi havien fet... Poc podem sospitar, nosaltres, que la torpitud burgesa fos tan grossa que situés als obrers en una posició purament de defensa. Perquè és el cas, amics llegenders, com ningú ignora, que, des del passat dilluns, els obrers aprestadors i cilindraires barcelonins, no treballen degut a que, els patrons, acordaren plantejar el *lock-out*.

Sembla que aquest acord patronal no fou pas pres per unanimitat, sinó obeint, més que a res, als consells de uns quants patrons i de l'advocat d'aquests, que ens diuen és el regionalista Andreu.

Per ara, la cosa marxa amb ordre i els treballadors no perden la serenitat. La Junta del Sindicat treballa activament donant les ordres convenients per tal que, al cap-d'avall, siguin els burgesos els vençuts. A tots els obrers afectats pel *lock-out* se'ls ha dirigit, darrerament, una circular fent constar que no podran entrar al treball els obrers dels diferents oficis, que treballen en les fàbriques acabades de tancar, que no perteneixin als respectius Sindicats, i, els que hi pertanyin, vénen obligats a presentar llur documentació a la Junta del Sindicat de obrers aprestadors i cilindraires, que els marcarà l'actitud a seguir, per tal que el moviment no fracassi.

Creiem, nosaltres, que aquest plet, en justícia, sols pot ésser fallat, definitivament, a favor dels treballadors, puix no deixa d'ésser una arbitrarietat que, a una demanda obrera, s'hi respongui, tontament, amb un total despediment de treballadors.

Veurem, doncs, com acabarà aquest conflicte que tant afany de lluitar ha encomanat als obrers que en són víctimes.

ELS PAPERERS DE CAPELLADES

S'han declarat en vaga 600 obrers paperers d'aquesta població.

Els vaguistes demanen augment de jornal i disminució de jornada.

La vaga afecta a 24 fàbriques.

DE LA POBLA DE LILLET

La força armada i la burgesia confabulades s'estàn ensanyant i fent de les seves amb els obrers d'aquella localitat.

Degut a la incua persecució de que són víctimes, són molts els obrers que a hores d'ara resten empresonats.

LA NACIÓ

ABONAMENT

2 pessetes trimestre : Estranger: 3 pessetes

Les vexacions i atropells arriben al seu grau màxim, convertint aquelles terres en feudes dels despòtics cacics Ferrer i Vidal i el compte de Güell, els quals, pel que es veu, tenen amplis facultats per a procedir com millor els sembli. I el conflicte segueix en peu.

EL DE TERRASSA

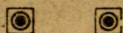
Els metal·lúrgics terrassencs s'han ratificat en el manteniment de la vaga; per tant, fins ara, el conflicte no ha sotert cap variació.

CONFLICTES SOLUCIONATS

Segons informes que tenim, a Mataró ha quedat solucionat el que els obrers sostenien amb la casa Imbert.

També ha estat arranjada la vaga que el Sindicat de l'art fabril i textil, La Constancia, sostenia amb el fabricant Pere Roma, patró de una fàbrica establerta a Sans.

Mercès a la solució d'aquesta vaga, les rodes tindran 2 pessetes per cada vint-i-quatre manats, i les teixidores podran guanyar 25 pessetes, per terme mig.

L'actuació obrera

DIUMENGE, dia 11, les juntes de la Secció Permanent de Organització i Treball i del Gremi de Detallistes, del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, ostentant la representació de les demés entitats adherides a la campanya Pro Descans Dominical que han iniciat, estigueren a visitar al governador civil, per a informar-lo i protestar enèrgicament de la intolerable coacció que, alguns patrons mercers, exerceixen prop dels seus dependents, obligant-los a firmar uns pactes, mercès als quals pretenen donar forma legal a l'infringiment de la Llei de Descans Dominical.

Aquestes corporacions, que juntament amb el Centre estan bregant amb tant d'afany per a la realització de llurs propòsits i que, per cert, se senten molt optimistes pel resultat de les seves gestions, s'han pogut adonar a temps d'aquest inqualificable atropell, i per tots les mitjans lícits de que disposen van a desbaratar els plans d'aquests quants mercers, que gosen valdre's de procediments tan lleonins per a burlar la Llei.

Al cine Muntanya, s'hi celebrà un miting organitzat pel Sindicat de curtidors «La Unió Popular».

El president, company Garrido, a l'obrir l'acte, manifestà que la petició dels obrers havia sigut acceptada pels patrons, i que, per tant, el miting, més que a donar compte de les gestions realitzades per a obtenir la jornada de vuit hores, se dedicaria a fer propaganda societaria.

Entre altres, feu ús de la paraula un representant dels curtidors de Igualada, els quals ja fa dos anys que frueixen de dita jornada.

MUNDIAL PALACE

COBERTS DES DE PTES. 3/50 - CONCERT TOTS ELS DIES

Els divendres Boullabaisse - Dissabtes menú corrent i vegetarià

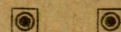
PORTA DE LA PAU

Al finalitzar, el secretari llegí les bases que firmaren, conjuntament, obrers i patrons, concebudes en els següents termes:

Que la jornada de vuit hores comenci a regir des del dilluns, 12 dels corrents; que els jornals siguin pagats per setmanes senceres, amb la mateixa retribució actual, excloent, però, set festes i mitja que no són conceptuades de precepte, i, finalment, que la hora de treball comenci a les vuit del matí, treballant-se les vuit hores següents, amb caràcter intensiu, amb un interval de una o dues hores per adinar, segons convingui a cada casa.

Aiximateix, també, els tapicers guanyaren la jornada de vuit hores, sense necessitat d'anar a la lluita.

A les deu del matí, del passat diumenge, es celebrà en el teatre de la Marina, de la Barceloneta, el miting organitzat per «La Naval», d'acord amb la Federació Regional de Catalunya i amb la Confederació Nacional del Treball, per a insistir en la petició de diverses millores que els obrers de mar vénen sol·licitant de llurs patrons i del Govern.

NOVES

Un ajornament

LA Conferència de les seccions socialistes dels països al·liats, a la qual alludíem en el número passat, i que havia de celebrar-se el passat dia 15, a París, ha estat ajornada pel Consell Nacional del Partit socialista de França, en la reunió que tingué lloc els dies 6 i 7, davant de les raons exposades pels anglesos i la impossibilitat d'assistir-hi els delegats serbis, polonesos i romanesos.

Constitució de una Comissió Delegada de l'A. P. de la E. C. a Iquique (Xili)

El dia 10 de Desembre darrer, un grup de catalans residents a Iquique (Xili) es reuniren a casa del compatriota en Joan Cordero, de la dita capital, per a constituir-se en Comissió Delegada de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. En les oficines de la Protectora s'ha rebut, ja, l'acta de constitució de la Comissió esmentada, acompanyant la proposta de 25 socis. El document respira un fervorós entusiasme i és penyora de una ferma catalanitat. La Junta Directiva de la Delegació quedà constituïda en la següent forma: President, en Joan Cordero; Tresorer, en Antoni Torrents, i Secretari, en Emili Batlle i Sagués.

És, aquesta, la cinquena Comissió Delegada de la Protectora a Amèrica, tenint-se notícia que se n'estàn organitzant altres en diferents capitals del Sud.

Commemoració socialista

Amb motiu de l'aniversari de la *Commune* de París, demà, diumenge, a dos quarts de onze del matí, en el local de l'Agrupació i Joventut Socialistes—Torrent de la Olla, 28 i 30—s'hi celebrarà un miting de propaganda socialista. Els companys Hugué, Alemany, Comaposada i Bueso, són els designats per a fer ús de la paraula. Per a la nit, a les nou, s'anuncia, amb el mateix motiu, una selecta vetllada teatral que anirà a càrrec del Grup Artístic Socialista.

Una conferencia

En M. Serra i Moret, avui, dissabte, a les deu del vespre, donarà una conferencia a l'Orfeó de Sans: El tema és: «El socialisme i la patria».